

Herzberg vult verstilld 'Merg' met boeiende gewetensvragen

Voorstelling: Merg van Judith Herzberg door De Roovers.
Gezien: 19/12 De Brakke Grond.
Te zien t/m 21/12 Toneelschuur, Haarlem; 22/12 Kunstmin, Dordrecht. www.deroovers.be

Door **KESTER FRERIKS**
Kranten zijn goede inspiratiebronnen. De Russische schrijver Lev Tolstoj schreef *Anna Karenina* nadat hij van een vriend vernam over zelfdoding voor de trein. Judith Herzberg las in de krant over een man die voor zijn broer op de vlucht ging. De man was verantwoordelijk voor een dodelijk ongeluk van de beide ouders. Nu speurt de broer hem op om een niertransplantatie te eisen.

Het Vlaamse gezelschap De Roovers wil allesbehalve realisme nastreven. Scènes lopen fantasievol in elkaar over. De dokter zit met een kinderlijk klein bureau op zijn knieën en vertolkt tegelijk de broer. Korte aankondigingen geven de scènes aan. De tekst is vaak meer poëzie dan toneeltekst. Fraai is de metafoor van het 'vallen' waarmee de voorstelling begint. „Soms wil ik graag dat iets valt”, laat de speler weten. „Dan heb ik tenminste een reden een handeling te verrichten.” Kort daarop gooien de twee acteurs en twee actrices alles overhoop; de chaos is compleet. De 'lijm' die noodzakelijk is om de kaporite voorwerpen te maken, kan als symbool gelden voor de beenmergtransplantatie.

Componist en pianist Guy Van Nueten begeleidt *Merg* met felle akkoorden en melodieuze lijnen. Er schillen mooie regels in de tekst, zoals „Bij het krieken van de dag/ Ligt iedereen te piekeren”. Of: „De vrouw van de man ligt in bed met een figurant”. Maar deze figurant „speelt geen enkele rol”, zoals ze haar man geruststelt.

De gewetensvraag maakt *Merg* boeiend. Is het terecht dat de ene broer de gezonde andere broer een gevaarlijke operatie laat ondergaan? De broers hebben een fatale lotsverbondenheid. Maar tot emotionele uitbarstingen komt het nooit. Dat is niet de stijl van De Roovers; toneel is een berekenende kunstvorm. Hardop denken. Fraai en verstilld.